

3. Krutsevych T. Yu., Vorobyov M. I., Bezverkhnya H. V. Kontrol' u fizychnomu vykhovanni ditey, pidlitkiv i molodi. K. : Olimp. lit-ra, 2011, 224 s.
4. Korobeynykov H. V. Psykhofyziolohicheskiye mekhanizmy umstvennoy deyatel'nosti cheloveka [monografyya]. K. : «Ukrayins'kyu fitosotsiologichnyy tsestr», 2002, 123 s.
5. Корягин В. М. Тестовый контроль в физическом воспитании : [монография] / В. М. Корягин, О. З. Блавт. – Germany : LAP LAMBERT Academic Publishing is a trademark of: OmniScriptum GmbH & Co. KG, 2013. – 144 с.
6. Корягин В. М. Фізичне виховання студентів у спеціальних медичних групах : навч. посібник / В. М. Корягин, О. З. Блавт. – Видавництво «Львівська політехніка», 2013. – 488 с.
7. Магльований А. Організм і особистість. Діагностика та керування / А. Магльований, В. Белов, А. Котова. – Львів : Медична газета України, 1998. – 250 с.

УДК 796.032

Бойчук Р.І.

Івано-Франківський коледж фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

У статті розглянуто питання пошуку найбільш ефективних форм олімпійської освіти школярів. Висвітлено результати анкетування, яке виявило рівень знань учнів з олімпійської тематики та їхнє ставлення до ведення способу життя, який відповідає фундаментальним принципам олімпізму. Визначено шляхи вдосконалення процесу олімпійської освіти підростаючої молоді.

Ключові слова: олімпізм, олімпійська освіта, процес виховання учнів, спортивно-масові заходи, анкетування.

Бойчук Р. И. Олимпийское образование как средство формирования физической культуры личности учащейся молодежи. В статье рассмотрены вопросы поиска наиболее эффективных форм олимпийского образования школьников. Представлены результаты анкетирования, которое выявило уровень знаний учащихся по олимпийской тематике и их отношение к здоровому образу жизни и самостоятельным занятиям физическими упражнениями. Определены пути совершенствования процесса олимпийского образования подрастающей молодежи.

Ключевые слова: олимпизм, олимпийское образование, процесс воспитания учеников, спортивно-массовые мероприятия, анкетирование.

Boychuk R. Olympic Education as a Tool of Formation of Physical Culture of School Youth Personality. This article examines questions concerning a research of the most effective forms of pupils' Olympic education. There has been thrown light upon pupils' questionnaire results which demonstrate their knowledge level of Olympic subject, their attitude to healthy lifestyle and individual performance of physical exercises. There have been defined ways of Olympic education of young people. In actual practice, pedagogical work within the Olympic movement observed overuse educational approach. However, as part of Olympic education the most important is not the formation and improvement of Olympic knowledge and even declaratively proclaimed focus on ideals and values of Olympism and the formation of actual behavior, a lifestyle that fits the ideals and values. The above prompted us to look for practical application and work with the children of such models and the competition that most meet the goals and objectives of Olympic education. For three years we have conducted training sports events called "Small Olympics" among students grades 5-9, which lasted from October to May. Opening and closing sports events occurred with Olympic rituals. The program of sports events included competitions in sports and exercise control that determine the level of development of motor abilities of students under the program of physical training for secondary schools. Students had the opportunity to consolidate the material studied, and realize their skills in a competitive environment. During the competition held conversations regarding targeting the younger generation such spiritual and moral values of Olympism as «Fair play». To increase the level of knowledge in the Olympic program sports events were made "Olympic quiz" and brain-rings on the Olympic theme. During a survey of students to participate in the annual sports events "Small Olympics" - 75, 5% gave a positive response, 62.2% of them said they are preparing yourself for the competition, which included the program specified sports events.

Key words: Olympism, Olympic education, pupils educational process, sports and public events, questionnaire.

Постановка проблеми та аналіз останніх публікацій. Виховання підростаючого покоління є однією з основних проблем сучасної педагогіки. Одним із новітніх напрямів гуманізації системи освіти й виховання, де пріоритет надається загальнолюдським цінностям, є побудова навчально-виховного процесу на основі цінностей олімпізму. Тож вивчення історії та розвитку олімпійського руху, його ідеалів, принципів і місця в системі явищ сучасного суспільного життя набуває неабиякого виховного й освітнього значення. Саме тому в умовах сьогодення особливе значення має олімпійська освіта, покликана виховувати в підростаючого покоління прийняття принципів олімпізму [4; 8]. Наразі, все більшого усвідомлення набуває необхідність істотної перебудови та гуманізації системи фізичного виховання школярів, спортивно-масової роботи в школі, а також пропонуються різні шляхи вирішення цієї проблеми [6; 10], одним з яких є організація освітньо-виховного процесу на основі ідеології олімпізму шляхом олімпійської освіти [1; 5]. На думку низки авторів [1; 3; 5; 8; 11], актуальність використання олімпійської освіти в навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів окреслюється двома

основними чинниками: по-перше, залучення дітей і підлітків до світу спорту, формування в них позитивно-активного ставлення до занять фізичною культурою є першочерговим завданням виховання. По-друге, загальноосвітні навчальні заклади охоплюють значну частину дітей віком від 6 до 17 років. Це вік, в якому й відбувається становлення особистості, формування переконань, навичок до того чи іншого виду діяльності й способу життя. Тому багато залежить від ефективності виховного процесу, який раціонально може доповнити олімпійська освіта. Проте наукове обґрунтування різних форм і методів олімпійської освіти й дослідження ефективності їхнього впливу на розвиток фізичної культури особистості залишаються достатньо актуальними.

Мета дослідження – визначити вплив різних форм олімпійської освіти на рівень олімпійських знань та інтерес до занять фізичними вправами учнів середнього шкільного віку.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати форми впровадження олімпійської освіти у процес фізичного виховання школярів.
2. З'ясувати обізнаність школярів у питаннях олімпійського руху та вивчити їхнє ставлення до ведення способу життя, який відповідає принципам олімпізму.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, анкетування, методи математичної статистики.

Результати дослідження. Сьогодні все більш широкого визнання набуває положення про важливість завдань спортивно-масової роботи з дітьми та молоддю, а саме формування в них фізичної культури особистості [2; 6; 10]. Як зазначає М.М. Булатова [1], олімпізм прагне створити такий спосіб життя, в основі якого – радість від занять різними видами спорту, спосіб життя, що проголошує виховну цінність позитивних прикладів і повагу до загальних етичних принципів. У практиці роботи з дітьми і молоддю наразі застосовується досить широке коло різноманітних форм впровадження олімпійської освіти. Аналіз спеціальної літератури показав, що найпоширенішими формами олімпійської освіти серед учнів загальноосвітніх шкіл є: проведення «Малих Олімпійських ігор з використанням олімпійської атрибутики; оформлення стендів, фотовітрин на олімпійську тематику; виготовлення школярами олімпійської символіки; проведення свят на спортивну й олімпійську тематику; проведення «олімпійського дня»; проведення конкурсів малюнків, фотографій на олімпійську тематику; оформлення стендів пошани для школярів, які успішно поєднують навчання, спорт і громадську активність; організація зустрічей із відомими спортсменами, учасниками Олімпійських ігор, тренерами, журналістами; проведення вікторин на олімпійську тематику тощо [7; 8; 11].

Багато вчених і фахівців вважають, що для підвищення ефективності роботи із роз'яснення й пропаганди ідей олімпізму її потрібно проводити не тільки на навчальних заняттях, безпосередньо пов'язаних з сферою фізичної культури й спорту, а й у рамках інших навчальних дисциплін, особливо гуманітарних [1; 3; 5; 6; 10]. На жаль, у реальній практиці педагогічної роботи у рамках олімпійського руху спостерігається надмірне захоплення просвітницьким підходом. Ми поділяємо думкою В.І. Столярова [10], що в рамках олімпійської освіти найбільш важливе значення має не формування й підвищення рівня олімпійських знань [5] і навіть не декларативно проголошені орієнтації на ідеали й цінності олімпізму, а формування реальної поведінки, способу (стилю) життя, який відповідає цим ідеалам і цінностям. Не випадково, як зазначає автор, важливим завданням олімпізму, що поєднує спорт із культурою й освітою є формування способу життя, який ґрунтується на радості від зусилля, на виховній цінності доброго прикладу й на повазі до загальних етичних принципів.

Зазначене вище спонукало нас до пошуку й практичного застосування в роботі з дітьми таких моделей організації та проведення змагань, які найбільшою мірою відповідають цілям і завданням олімпійської освіти. У 2011/2012, 2012/2013 та 2013/2014 навчальних роках ми провели три спортивно-масових заходи під назвою «Малі Олімпійські ігри» серед учнів 5–9 класів, що тривали із жовтня до травня. Відкриття й закриття спортивно-масового заходу відбувалося з олімпійськими ритуалами (парад учасників, запалення олімпійського вогню, підняття олімпійського прапора, олімпійська присяга учасників і суддів). У програму спортивно-масового заходу увійшли змагання з видів спорту та контрольні вправи, які визначають рівень розвитку рухових здібностей школярів відповідно до програми з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів [9]. Система змагань спортивно-масового заходу була взаємопов'язана із програмним матеріалом, який вивчався на уроках фізичної культури. Учні мали можливість закріпити вивчений матеріал, і реалізувати свої вміння в змагальних умовах. У ході змагань проводилися бесіди, стосовно орієнтації підростаючого покоління на такі духовно-моральні цінності олімпізму, як «Fair play», пріоритет перемоги над собою («Ti ipsum vincere!»), а не над суперником, гармонійний розвиток особистості олімпійця (девіз Кубертена: «Mens fervida in corpore lacertos!») тощо. Зокрема для підвищення рівня олімпійських знань у програму спортивно-масового заходу були внесені «Олімпійські вікторини» та брейн-ринги на олімпійську тематику.

З метою вивчення стану обізнаності учнів у питаннях олімпійської освіти й ставлення до ведення способу життя, який відповідає принципам олімпізму було проведено анкетування. В анкетуванні взяли участь 135 учнів 6–8 класів Івано-Франківської ЗШ № 25. Як показав аналіз анкетування деякі відомості про олімпійський рух та про походження Олімпійських ігор мають 73,3% опитаних. На питання, що означає Fair Play – 82,2% дали правильну відповідь. Слід відмітити, що 95,5% школярів правильно сприймають і підтримують один із фундаментальних принципів олімпізму – гармонійна цілісність якостей тіла, волі й розуму. Сьогодні проблема загрози здоров'ю розглядається світовою спільнотою як одна з першочергових проблем планетарного масштабу. Одним із дієвих засобів збереження здоров'я, продовження періоду активного довголіття й тривалості життя людей вважаються систематичні заняття фізичною культурою і спортом. Варто наголосити, що 100% опитаних мають бажання добре вчитися та паралельно самостійно займатися фізичними вправами, вести здоровий спосіб життя. 97,8% відповіли, що самостійно займаються фізичними вправами й роблять зарядку.

Знання того, інформація з яких джерел виявляється найбільш впливовою, має велике значення для розроблення заходів і програм, спрямованих, на оволодіння учнями знаннями з олімпійської тематики та основ ведення здорового

способу життя. Ураховуючи це, під час анкетування було запропоновано запитання, спрямовані на визначення того, з яких джерел учні черпали інформацію про олімпійський рух і здоровий спосіб життя. 42,9% опитаних відповіли, що отримують інформацію із зазначеної тематики від батьків, 73,3% – від учителя фізичної культури, з перегляду телепередач і радіо – 33,3%, з мережі Інтернет – 55,6%, із книжок і газет – 17,7%, від учителів інших предметів – 24,4 %.

На запитання «Які міроприємства, пов'язані зі спортом та олімпізмом є для вас найбільш прийнятними?» – 71% респондентів відповіли, що це спортивні змагання з використанням олімпійської символіки, 20% опитаних назвали бесіди й лекції про спорт та Олімпізм, вікторини на олімпійську тематику відзначило 28,9%, організацію в навчальному закладі олімпійського музею підтримують 20% опитаних, прагне здійснювати перегляд й обговорення кінофільмів на олімпійську тематику 31% школярів. Наступним нашим завданням було визначення доцільності проведення щорічного спортивно-масового заходу «Малі Олімпійські ігри» та його вплив на формування потреби в учнів, систематично підвищувати свій рівень фізичної підготовленості та спортивної майстерності. На питання, чи берете ти участь у щорічному спортивно-масовому заході «Малі Олімпійські ігри» – 75, 5% дали позитивну відповідь, з них 62,2% відповіли, що самостійно готуються до змагань, які включені до програми вказаного спортивно-масового заходу.

ВИСНОВКИ

1. Проведений аналіз науково-методичної літератури підтвердив наявність різноманітних форм впровадження олімпійської освіти та необхідність застосування тих із них, які формують в учнів прагнення до самовдосконалення, гармонійного розвитку та високоморальної поведінки.

2. Анкетне опитування учнів виявило наявність у них знань про олімпійський рух та бажання вести спосіб життя, який відповідає фундаментальним принципам олімпізму.

3. Систематичне застосування в процесі олімпійської освіти школярів спортивно-масових заходів, у програмі яких будуть змагання з різних видів спорту та контрольні вправи для виявлення рівня розвитку рухових здібностей, сприятиме засвоєнню учнями на більш якісному рівні основних принципів олімпізму й формуватиме бажання систематично займатися фізичними вправами.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ пов'язані з удосконаленням технологій практичної реалізації олімпійської освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Булатова М. М. Олімпійська освіта у системі навчально-виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів України / М. М. Булатова, В. М. Єрмолова. – К.: Олімп. л-ра. – 2007. – 44 с.
2. Васильєва О. В. Олимпийская парадигма развития современного спортивного мышления / О. В. Васильева, В. Б. Барабанова // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2004. – № 2. – С. 2–5.
3. Вацеба О. Цінності олімпізму у вихованні школярів / О. Вацеба, В. Юхимук // Фізичне виховання в школі : наук.-метод. журнал. – К., 2008. № 3 (53). – С. 49–51.
4. Георгиадис К. Теоретические основы олимпийского образования / Костас Георгиадис // Наука в олимпийском спорте. – 2007. – № 2. – С. 3–16.
5. Єрмолова В. М. Основи олімпійських знань: програма спеціального курсу для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-12 класи / В. М. Єрмолова. – К.: ТОВ «Козарі», 2009. – 20 с.
6. Лубышева Л. И. Современный ценностный потенциал физической культуры и спорта и пути его освоения обществом и личностью / Л. И. Лубышева // Теория и практика физической культуры. – 1997. – № 6. – С. 10–15.
7. Mandyuk M. Shlyaxy` realizaciyi olimpijs`koyi osvity` u navchal`no-vy`hovnomu procesi uchniv zagal`noosvitnix shkil / M. Mandyuk // Teoriya ta metody`ka fizy`chnogo vy`hovannya. – 2007. – # 7. – S. 21–24.
8. Navtikov O. E. Vplyv` programy` olimpijs`koyi osvity` na riven` somaty`chnogo zdorov`ya ta ruhovoyi pidgotovlenosti zagal`noosvitnix shkil / O. Ye. Navtikov, A. V. Mut`yev, D. V. Sy`shko // Pedagogika, psy`xologiya ta medy`ko-biologichni problemy` fizy`chnogo vy`hovannya i sportu. – 2012. – # 5. – S. 92–95.
9. Navchal`na programma z fizy`chnoyi kul`tury` dlya zagal`noosvitnix navchal`ny`x zakladiv (5–9 klasy`) [Elektronny`j resurs] / za zag. red. T. Yu. Krucevy`ch. – Rezhym` dostupu : www.mon.gov.ua/images/files/doshkilna-cerednya/serednya/.../36.doc.
10. Stolyarov V. Y`. Konceptsy`ya oly`mpy`jskogo obrazovany`ya (mnogoletny`j opyt` razrabotky` y` vnedreny`ya v prakty`ku) / Vlady`slav Stolyarov // Nauka v oly`mpy`jskom sporte. – 2007. – # 2. – S. 30–35.
11. Yuxy`muk V. Formuvannya znan` olimpijs`koyi tematy`ky` yak chy`nny`k pidvy`shhennya zacikavlenosti uchniv osnovnoyi shkoly` do fizy`chnoyi kul`tury` / V. Yuxy`muk // Pedagogika, psy`xologiya ta medy`ko-biologichni problemy` fizy`chnogo vy`hovannya i sportu : nauk. monografiya / za red. S. S. Yermakova. – X., 2009. – # 7. – S. 205–208.

УДК: 615.825:616.1

Бочкова Н.Л., Мкртчян С.С.

Національний технічний університет України «КПІ»

ФАКТОРИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІСЛЯ СТЕНТУВАННЯ КОРОНАРНИХ СУДИН

З метою визначення та індивідуалізації особливостей фізичної реабілітації хворих після коронарного стентування вивчалися фактори, що впливають на визначення спрямованості, кінцевої мети, тривалості, характеру, засобів і методів реабілітаційних заходів. З аналізу даних наукових досліджень показано, що патогенез, сутність, перебіг ІХС, її прояви та ускладнення, морфофункціональний стан хворого є визначальними факторами особливостей